

HAYIRLI DAVRANIŞLARIN ÖNEMİ

Eûzubillahimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

«الْمُسْلِمُونَ إِخْوَةٌ، لَا فَضْلَ لِأَحَدٍ عَلَى أَحَدٍ إِلَّا
بِالتَّقْوَى. طَب، وَأَبُو نَعِيمٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَبِيبٍ،
عَنْ أَبِيهِ.»

el-Müslimûne ihvetün lâ fadle li-ehadin alâ ehadin illâ bi't-takvâ.

Taberânî ve ve Ebû Nu'aym Muhammed b. Habib'ten, o da babasından.

Sadaka rasûlullah fî mâ kâl.

Bu hadis-i şerifi geçen ders okumuştuk ki de ve ehemmiyetine binâen bugün yine tekrar ediyoruz.

a. Müslümanlıkta Herkes Eşit

“Müslümanlar kardeşirler. Binâenaleyh ne bilgi cihetinden ne de servet cihetinden birbiri üzerine hiçbir üstünlükleri yoktur.”

Birisi der ki;

“Ben bu kadar okudum. Bu kadar seneler okudum, bu kadar rütbeler aldım. Elbette benim bir üstünlüğüm olmasın olur mu?”

Öteki de der ki;

“Ben bu kadar servetin sahibiyim. Bu kadar mahiyetimde insan çalışıyor. Onları besliyorum, yediriyorum. Binâenaleyh benim de bir üstünlüğüm olmasın mı?”

Hayır. Müslümanlıkta böyle bir dava yok. Laf! Herkes eşit.

Sen zengin isen Allah vermiştir, vazifen o. Öteki bilgindir, vazifesi neyse onun da o. Ama en hor gördüğümüz, en hakir gördüğümüz, mesela bugün misal olarak söyleyeyim bir çöpçü, bir lağım temizleyen adam müslümandır ama garip, işte fakir. Bu en hor bir işe, hakir bir işe sahip olmuş. Onun kıymeti de

çok üstündür. Eğer o sokaklarımızı temizleyiciler olmasa, o bizim şeylerimizi temizleyiciler olmasa memleket pislikten gider.

Öteki der ki;

“Ben öyle şey yapar mıyım ya? Yapmam!” der.

Öteki der;

“Ben de yapamam!”

E sonunda ne olacak o pislikler?

Bir hastalığa sebep olur...

Demek ki Cenab-ı Hak onu da öyle yaratmış ki o da onu yapıyor, memlekete o da bir bakımdan hizmet ediyor. Benim yapamadığım hizmeti o yapıyor. Senin yapamadığın hizmeti o yapıyor. Binâenaleyh onun da kendisine göre bir kıymeti vardır. Fakat onlar hep ayrı. Asıl iş Müslümanlıkta hiçbir kimsenin kimseye üstünlük taslamaya hakkı yok. Ancak takvâ cihetinden, Allah'a kurbiyet cihetinden, Allah'tan korkma cihetinden kimin üstünlüğü varsa, üstün odur. Yoksa para, servet, şu bu, bunlar boştan ibarettir.

Şimdi bakın bunu bir evvelki hadis-i şerifte buyurulmuştu ki;

«الْمُسْلِمُونَ يَدٌ عَلَى مَنْ سِوَاهُمْ، تَتَكَافَأُ دِمَاؤُهُمْ،
وَيَسْعَى بِذِمَّتِهِمْ أَذْنَاهُمْ؛ وَلَا يُقْتَلُ مُسْلِمٌ بِكَافِرٍ، وَلَا
ذُو عَهْدٍ فِي عَهْدِهِ. عب، عَنِ الْحَسَنِ مُرْسَلًا.»

*el-Müslimûne yedün alâ men sivâhüm
tetekâfeü dimâühüm ve yes'â bi-zimmetihim
ednâhüm ve lâ yuktelü müslimün bi-kâfirin ve
lâ zû ahdin fî ahdihi.*

El-müslimûne yedün. “Bütün müslüman-
lar bir eldir.”

Bir el, iki el değil. Müslümanlar böyle bir el olur, yani müslümanlardan en hor ve en hakir, en geri bir insan. Mesela harpler oluyor da harpler milletlerden kazanılıyor. Bir de memleket insanları içerisinde işte kurulur çekilir bir şeyler olur. O sırada bir adam diyor ki; “Filan filan filan benim himayemin altındadır. Ona kimse elleşemez.” diyor. Benim himayemin altındadır, ama hor bir adam. Mesela çöpçü bizim Ahmet Ağa demiş ki;

“Filan filan filan adamlar benim himayemdedir, benim himayem altındadır. Bunlara kimse elleşmesin.”

Müslümanlar o adamın sözünden itibaren, söz verdiği insanlara, bildirdiği insanlara elle-

şemezler. Mesela büyük bir kumandan nasıl ki; “Filanlara elleşilmesin!” dediği vakitte kimse elleşemiyorsa, bu adamın da dediğine mum yapıştırılır, onunkine de kimse elleşemez. Çünkü hepsi birdir. Öteki paşadır, beriki de işte dümen neferidir fakat hepsi birdir yani. İki değildir!

Ne kadar Müslümanlıkta bak görüyor musunuz ne büyük birlik var?

Şimdi bakın bunun altında diyor ki;

Müslümanlar *cesed-i vahiddir*, bir ceset gibidir. Şimdi anlatamadı çünkü, *yed* dedi anlatamadı, daha bir izah etti.

Ke’l-cesedi’l-vâhid. “Bir ceset gibidir.” diyor.

Bütün insanlar bir ceset gibi. Nasıl ki bir ceset birçok parçalardan terekküp etmiştir, bir İslâm camiası da böyle birçok insanların birleşmesinden meydana gelmiştir. Nasıl ki bir cesetteki bir parçaya dokunursanız her tarafınız ızdırıp içerisinde, acı içerisinde acıyı hissederek.

Niçin?

Binâenaleyh o vücut birbiriyle ilgili ve bağlıdır. İlgili ve bağlı olduğu için bir taraftaki

ufacık bir rahatsızlık bütün vücuda sirayet eder.

Müslümanın da böyle olması lazım. Bütün müslümanlar şark garp, nerede olursa olsun, hep *cesedü'l-vahid*, hepsi bir ceset gibidir. Şarktaki bir müslümana ufacık bir ızdırap gel-se, bütün müslümanların onun ıstırabı ile ıstı-
raplanması lazım gelir. Bu olmuyorsa, mesela maazallah, bazı vücutta bazı hastalıklar ora-sının kesilmesini icab ettiriyor. Mesela kolu hasta olmuş, kangren diyorlar biz de. Kesil-mesi lazım, kesilmezse vücuda sirayet edecek vücut gidecek.

Adama diyorlar ki;

“Bunu kesmek lazım buradan.”

Eh, razı oluyor.

Ama şimdi oraya bir ilaç sürüyorlar, mor-fin diyorlar adına. Adamın güzelce elini veya ayağını kesiyorlar hiç duymuyor bile. Bakıyor ki kesilmiş, eh kurtulduk hastalıktan.

İşte bu morfin nasıl ki acıyı duyurmuyor-sa, birinin diğerine acısını kesiyor aradaki irtibatı. Bugün müslümanların arasında irtibat tamamıyla kesilmiş, birinin acısıyla diğerinin hiç ilgisi olmuyor. Birinin acısıyla diğerinin ilgisinin olmaması morfinin tesiri. Morfin yok-

sa, yalnız doktorlarda hastanelerde olmaz ya morfin. Her tarafta!

İnsan hakikaten çok büyük bir mahluk ama bir cihetten de gayet zayıf bir mahluk. Bulunduğu mıntıkanın tesiri altında kalmaktadır. Bulunduğu camia, mıntıka hangi camia ise, bakıyorsun ki orada yetişen insanlar o camiaya bağlanmışlar.

Mesela Allah esirgesin, Fransa'daki Fransız, İngiltere'deki İngiliz, Amerika'daki Amerikan, oranın hayatından.

Bir vakit Almanya'ya gitmiştik de, bizim elimize bir defter verdiler, “Siz de bir şeyler yazın buraya geldik diye.”

Dedik;

“Biz İslâm dini çok yüksek bir dindir, sizin de müslüman olmanızı içten temenni ederiz.” diye bir şey yazdık.

Dediler ki herifler;

“Canım bu kadar alman cehenneme gidecek de biz cennete gideceksek bu olmaz. Onlar nereye biz de oraya.” dediler.

Yani bu kadar alman cehenneme gitsin de, biz kurtulalım onların içerisinde cennete girelim. Bunu aklımız kabul etmez, onlar nereye biz de oraya dediler.

E pekala!

Demek ki insan camiasına bağlı oluyor. Bulunduğun, mensup olduğun camia hayırlıysa hayırlı insan yetişiyor oradan, hayırsızsa hayırsız insanlar yetişiyor.

Onun için dindarlar arasında bulunduğunuz müddetçe dindarsınız, dindarların arasından ayrılıp da dinsizlerin arasına karıştığınız takdirde sizin bilginiz bakarsın birer birer, birer birer sökölüp kaybolur, siz de bir dinsiz olur çıkarsınız ortaya.

Onun için müslümanların [arasında] çok güzel teşbihler, tabirler vardır. Hıristiyan hanımları ile, hıristiyan hanımları bile müslüman hanımlarına demişler ki;

“Hıristiyan hanımlarından saklanın, örtünün, onlardan kaçının. Çünkü onların Hıristiyanlık âdetleri usul usul size de sirayet eder, haberiniz olmaz.”

Morfin çünkü usul usul işler, fakat sizi de bakarsın onların âdât ve ananelerine yaklaştırır, bilmeden, farkına varmadan camianızdan çıkmış olursunuz.

Ne güzel şeyler söylemişler!

Onun için, *cesedü'l-vâhide* çok dikkat etmemiz lazım gelirken malesef bugün bundan çok ve çok uzak mıyız, çok uzağız.

Sebebi?

Bulduğumuz dinin kadrini bilmekten aciziz ve bulduğumuz dini layıkı ile bilemiyoruz.

Bursa'da iken bu sefer bana bir sual sordular. Bir arkadaş dedi ki;

“Hocaefendi, ben Yunus'u okuyorum.”

Mektepte öğretmen, Yunus'un beyitlerinden ders veriyor talebelerine.

“Şöyle bir beyte rast geldim.”

Beyit ezberimde yok ama onun şeyisine göre Yunus demiş ki;

“Yetmiş iki millet benim indimde birdir.”

Yahudi, çıfit, ermeni, rum ne olursa olsun hepsi benim indimde müsavidir.

Dedi ki;

“Müslümanlıkta iyileri sevmek kötülere de buğzetmek var. Ben bu ikisini birleştiremedim.”

“Yunus ne diyor Müslümanlık ne diyor. Bu ikisini birleştiremedim ne dersiniz?” dedi.

Ben de pek bilmem, bu sofuların işlerine pek de akıl ermez de. Yalnız Mevlânâ da demiş;

“Rum da olsan gel, ermeni de olsan gel, çıfıt da olsan gel. Ne olursan ol gel benim camiaya.”

Benim camiamın içerisine girdiğini takdirde senin Yahudilik de kaybolur, Ermenilik de kaybolur, hepsi gider, o camiaya girdiğin takdirde olursun güzel bir müslüman.

Şimdi bu Yunus'un sözü.

Müslümanlar *cesed-i vâhid* olduğu gibi bütün mülkteki eşya Allah'ındır. Yeryüzünde ne kadar eşya görüyorsanız hep hepsi Allah'ındır. Yapıcı Allah, yaratıcı Allah onu ermeni yaratmış, bunu rum yaratmış, onu gâvur yaratmış, onu da çıfıt yaratmış. Her birisi çeşit çeşit fakat sahibi Allah.

Değil mi?

Sahibi Allah.

O şekilde yaratmış. Onun sahibi Allah olduğu için mesela çeşit çeşit mahluklar var. Bugün bize zararlı hayvanlar da var. Mikropların zararlıları var öldürüyoruz, yaratıcısı yine Allah'tır.

Sebeup ne için yaratmış öyleyse o zararlıları?

Ona bizim aklımız ermez.

Mücadele dünyası, yaratmış. Fakat faydalısı da var zararlısı da var ama yaratan Allah. Yaradanı yarattığı için seviyor onu Yunus. Yaradanın hatırı için seviyor.

Bir adamın köpeği var. Bir ağanın, beyin, paşanın kapısında bir köpeği var. O köpek paşanın hatırı için yahut o ağanın hatırı için köpeği dövemezsin, sopa vuramazsın, taş atamazsın çünkü ağanın köpeğidir o. Atarsan taş, sopa, kurşun, seni döverler.

Niçin?

Onundur o.

Binâenaleyh bu mülkün içerisindeki bütün varlıklar Allah'ındır. Kimisi iyi kimisi kötü. Sen o gözle bakma ona. O gözle bakma, Allah'ın yaratığıdır diyerekten bakacaksın. Allah'ın yarattığı her şey de güzeldir haddizatında. Çirkinlik bize göredir. Allah eksik ve çirkin bir şey yaratmamıştır, hepsi güzeldir. Bakarsın bize göre nasıl bazı insan trende giderken aldanır, bakarsın ki yer gidiyor gibi görünüyor. Vapurda da aldanır, deniz gidiyor gibi görünür, halbuki giden sensin. Ama aldanıyor.

İşte bunun gibi birçok noktalardan aldığımız vardır. Binâenaleyh bize lazım olan [doğru yapmaktır.]

Tarikatta şöyle bir tabir de vardır. Şeriat-ta şu senin bu benim. Şeriat; “Bu benim yahu! Elleşme sen buna. Hakkım bu benim.” der. Şeriatin kanunu var, hududu var, o hudutla ayırmış. Bu ev senin mi, senin. Kimse ona elleşemez.

Ama bak şimdi, erbab-ı tarikat olursan, bir mertebe üstüne oldun yani. Bir mertebe yükseldin, tarikat sahibi dediler sana. Ad ile değil bu.

“Hem senin hem benim. Ben de istifade ederim bundan sen.” diyor.

Sen diyemezsin ki;

“Bu benim, girme kapımdan içeriye.”

“Gel kardeşim gel sen de sığın burada. Bir odası bana bir odası da sana.” dersin.

Acırsın, onun dışarıda kalmasını istemezsin. İçin yanar, sızlarsın alırsın içeriye. Kemale geldin mi acıyı duyarsın, *cesed-i vâhiddir*. Acıyı duydu, onun için aldı içeriye. Yok girme diyemezsin.

Binâenaleyh insanlar tekemmül ettiği vakit de, üstünleştiği vakit de, şu şu diyemez,

bakar hepsi mülkün sahibi Allah ve O'nun yarattığıdır. Allah'ın hatırası için herkese bir gözle bakar.

Ama bize gelince, biz şimdi hiç olmazsa Müslümanlık nokta-i nazarından;

el -Müslimûne ke'l-cesedi'l-vâhid, ke'r-racüli'l-vâhid, ke'l-binâi.

Yani hepsi var.

Bir bina nasıl çeşitli taşların birbirleriyle bağlantısından teşekkül etmiş, meydana gelmiştir. Kum incecik bir şeydir ama o da onun içerisine girmiş. Demir sağlamdır ama o da kumla beraber karışmış. Hepsi birleşmiş o binayı meydana getirmişler. Binâenaleyh İslâmiyette iyisi kötüsü, zayıfı fakiri, ganisi hepsi birleşir, bir İslâm camiasını meydana getirir. Artık o kaynamış bir kitle gibidir. Birbirinin ızdırabı ile ızdıraplanırlar, acırlar, içlerinden merhametleri galeyana gelir. Yardım edilecekse, nasıl yardım edilecekse aynı şekilde kendisi aç kaldığı vakitte nasıl ızdırap duyuyorsa, başkaları da aç kaldığı vakitte aynı ızdırabı duyar. Duymuyorsa mutlaka morfin almış. Nasıl aldıysa almış o morfini artık. O morfinin tesirinden kurtarmak için müslüman-

ların da el birliği ile birbirlerinin yardımına koşmaları gerekir.

b. Asâ ile Yürüme

Bugünkü dersimize gelince;

«الْمَشْيُ مَعَ الْعَصَا مِنَ التَّوَاضُعِ، وَيُكْتَبُ لَهُ بِكُلِّ
خَطْوَةٍ أَلْفُ حَسَنَةٍ، وَيُرْفَعُ لَهُ أَلْفُ دَرَجَةٍ. جَعْفَرُ بْنُ
مُحَمَّدٍ فِي كِتَابِ «الْعُرُوسِ»، وَالِدَيْمِيُّ، عَنْ أُمِّ
سَلَمَةَ.»

*el-Meşyü mea'l-asâ mine't-tevâdui ve
yüktebü lehû bi-küllü hatvetin elfü hasenetin
ve yurfe'u lehû elfü deracetin.*

el-Meşyü mea'l-asâ. "Asâ ile yürüme."

Müslüman yürürken, hele 40 yaşından sonra elinde bir sopasının olması lazım. Ama baston değil. Baston asâdan mâdut değildir, baston bid'attır ve yasaktır. O frenk âdeti olarak gelmiştir, çalım içindir o, süs içindir. Bak buradaki asâ o değil. Buradakiler uzun, ucunda çatalı olur tutunursun ona. İcabında korunmak için, kendini koruyabilirsin. Ve icabında dayanırken yine birçok yardımları olur.

Binâenaleyh;

el-Meşyü mea'l-asâ mine't-tevâdui. "Bu asâ ile yürümek alçak gönüllülüğünün iktizasıdır."

Bunları da ben elime alır da yürüyebilir miyim yahu bu devirde?

Ne derler bana?

Yürüyemem.

Yürüyemezsen, demek ki o kibirden ileri geliyor. Tevazû kibrin mukabili. Ama alçak gönüllü olursan;

"Adam ne derlerse desinler. Peygamberim böyle yapmış ben de yapacağım." dersin.

O buyurmuş;

Ve yüktebü lehû bi-küllî hatvetin elfü hasenetin. "Ama attığın her bir adım için 1000 sevap, elf." *Ve yurfe'u lehû elfü dera-cetin.* "Binâenaleyh 1000 derece de terfi-i makam var."

Hem seyyiatı affoluyor hasene yazılıyor, hem de terfi-i derecatına vesile oluyor.

Bu hususta diğer üç tane daha hadis varmış ki;

«حَمَلُ الْعَصَا عَلَامَةُ الْمُؤْمِنِ، وَسُنَّةُ الْأَنْبِيَاءِ.

الدَّيْلَمِيُّ، عَنْ أَنَسٍ.»

Hamlü'l-asâ alâmetü'l-mü'mini ve sünnetü'l-enbiyâi.

“İmanın alâmetidir asâyı taşımak.”

Asânın taşınması [iman alâmeti.] Eski müslümanlar arasında bizim gördüklerimiz vardı. Biz kendimiz kullanamadık ama kullananları gördük. Çok gördük bizim gençlik devirlerimiz de ama bugün görünmüyor maalesef.

Ve sünnetü'l-enbiyâi. “Aynı zamanda da bütün peygamberlerin kullandıkları için *sünnetü'l-enbiyâ*, peygamberlerin de sünneti.”

Peygamberlerin sünneti olduğu için, karşına bir düşman çıktı hemen tabancayı çekip vurmak mı lazım?

Ama sopayı kaldırdın mıydı iş hallolur.

«الْمَصَائِبُ وَالْأَمْرَاضُ وَالْأَحْزَانُ فِي الدُّنْيَا جَزَاءٌ. ض، وَابْنُ

جَرِيرٍ، حَل، وَابْنُ مَرْدُويَه، عَنِ مَسْرُوقٍ مُرْسَلًا»

el-Mesâibü ve'l-emrâdu ve'l-ahzânü fi'd-dünyâ cezâün.

Bunu iyi dinleyin.

el-Mesâibü. “Musibetler.”

Mesâib, musibetin cemi, musibetler.

Musibetler, sayısı olmayan çeşitli musibetler.

Ve'l-emrâdu. “Maraz, hastalıklar.”

Çeşitli hastalıklar var, birçok, bilemediğimiz.

Ve'l-ahzânü. “Keder verici, hüzün verici birçok hadiseler olagelmektedir.” *Fi'd-dünyâ.* “Bunlar dünyada oluyor.”

Neden oluyor?

Cezâün. “Bunlar insanların yaptıkları günahlara kefarete olmak için.”

Cenab-ı Hak, “Bunun günahları çok. Bu günahlarla gelirse çok yanacak cehennemde. Çok ceza görecek. Binâenaleyh şu musibetleri vereyim de ona, bu bundan kurtulsun.”

Yine bir tane daha bu hususta;

«الْمُصِيبَةُ تَبَيِّضُ وَجْهَ صَاحِبِهَا يَوْمَ تَسْوَدُّ الْوُجُوهُ.»

طس، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ.»

el-Musîbetü tübeyyidu veche sâhibihâ yevme tesveddü'l-vücûhu.

Müsibet, bugün zor bir durum. Fakat bakınız;

el-Musîbetü tübeyyidu veche sâhibihâ. “Musibet sahibinin o musibet sahibinin yüzünü ağartır, beyazlandırır.” diyor.

Ne zaman?

Yevme tesveddü'l-vücûhu.

Bir gün gelecek ki amellerin cezası olaraktan yüzler kararacak. O kararın günde onun yüzü ağaracak. Ağarmasının sebebi de musibet. Mükafatlar çoğalacak. Her şeyin işte bire 10, bire 100, bire 500, bire 1000 mükafatı var. Fakat musibete *bi-gayri hisab*. Hesapsız mükâfat var.

Onun için insanlar o gün diyecekler ki;

“Ah keşke o gün musibetlerim çok olsaydı da bu hesapsız mükafatlara nail olsaydım.” diyerekten böyle teessüf edecekler.

Onun için bugünkü hastalıkların tedavisi hemen şu ilaç da bu ilaç da, şu doktor da bu doktor da değil. Bugünkü musibetlerin yegâne çaresi istiğfar, tevbe. Tevbe ve istiğfardır. Tevbe ve istiğfarla Allahu Teâlâ ya rücû. Cenab-ı Hak, “Aklını başına alsın da bu şeylerden vazgeçsin bana dönsün, bana iltica etsin.” diyerekten bir tembih yapıyor yani tembih! Ama anlamazsan, götürürsün doktorlara verirsin paralarını, alırsın ilaçları, yutarsın onları. Onlar da çeşitli faydası da varsa zararı da olur. Kendi kendine hem paran harap olur hem vücudun harap olur.

Onun için birçok mü'minler bâhusus bu ilaç hususunda çok müteyakkız davranmışlar. Vücuduna böyle yabancı maddeleri sokmaktan sakınmışlar. Dokunulmamasını da yani muhtar kalmadıkça kullanılmamasını tavsiye etmişler.

«الْمُعْتَكِفُ يَعْكُفُ الذُّنُوبَ، وَيُجْرَى لَهُ مِنَ الْأَجْرِ
كَأَجْرِ عَامِلِ الْحَسَنَاتِ كُلِّهَا. هَبْ، وَضَعَّفَهُ، عَنِ
ابْنِ عَبَّاسٍ.»

el-Mu'tekifü ya'küfü'z-zünûbe ve yücrâ lehû mine'l-ecri ke-ecri âmili'l-hasenâti küllehâ.

el-Mu'tekifü diyerekten itikaf yapan insana diyorlar.

İtikaf üç kısım olur: Birisi vaciptir. Nezedersin;

“Benim şu işim olursa ben filan camide şu kadar gün itikâf edeceğim.”

Bu vaciptir, nezretti, yerine getirmesi lazımdır.

İkincisi, Ramazan'da sünnet-i seniye olan, yirminci gününden bayram gününe kadar bulunduğu camide, beş vakit namazı orada kıl-

mak suretiyle, yemeğin içmen uyuman orada olmak şartıyla itikaf yaparsın. İki.

Bir de, camiye girerken velev ki bir saat oturacaksın, yarım saat oturacaksın, “Ben itikafa niyet ettim.” diyerekten girersin. Orada artık konuşmalar, görüşmeler de mübah olur, günah yazılmaz. Çünkü itikafa niyet ederek girmişsindir.

Bütün ameller niyete bağlıdır. İtikâf niyetiyle girdiğin için velev bir saatte otursan orada, o itikafın sevabını alırsın. Onun için camiye girerken bunu unutmamalı;

“İtikafa niyet ettim yârabbi!” dersin.

Bir namaz kılacaksın çıkacaksın ama o bulunduğun müddet zarfında ki o niyet dolayısıyla;

Ya'küfü'z-zünûbe.

İtikaf ne yapıyor?

Ya'küfü'z-zünûbe. “Bütün günahları def ediyor.”

Günahları kovalayan, günahları çıkararak, def eden bir ibadettir.

Tabi isteğe bağlı, bazen bir ay, bazen iki ay, bazen üç ay insan itikâf yapabilir. Meziyetine göre edebilir de;

“Yâ Rabbi! Ben sana misafir geliyorum. Senin evinin misafiriyim ve senin misafiriyim.” der, oradan dışarıya çıkmaz. Ancak zaruret hallerinde dışarıya çıkmak icap ederse o zaman çıkar. Zaruret halinde. Ve zaruretin dışında eğlenemez, derhal yine içeriye avdet etmesi lazım.

“Bu bütün günahları, işlenmiş olan günahları yok eder.” *Ve yücrâ lehû mine'l-ecri.* “Ve buna öyle bir sevap yazılır ki.” *Ke-ecri âmilli'l-hasenâti küllehâ.* “Bir insanın çok hasenatı var. O çok hasenatı işleyen adamın sevabı gibi bu adamın defterine de [yazılır.]”

Camide oturuyor, bir şey yapmıyor. Camide oturuyor bir şey yapmıyor, bir şey yapmadığı halde defterine bunun, hasenatların hepsini işlemiş adama neler yazıldıysa, bu adamın defterine de aynı hasenatlar yazılıyor. Çünkü Allah'ın misafiri!

Onun için ramazanalarda bu itikafa hep kardeşleri teşvik ederiz.

Ne olur?

İşte görüyoruz dünya hayatını. Birgün geliyor bir kefene sarıyorlar, götürüp bir çukura kapıyorlar, bitti iş.

Benim Őu kadar işim vardı, Őunlar olacaktı bunlar olacaktı, dinleyen oluyor mu?

Hiç kimse dinlemiyor. Vakit geldi mi hadi yallah deyip götürüyorlar. Binâenaleyh sen de hayatının sağ günlerinde, bu ibadeti yapabilmek için, farzet ki öldün artık yahu. Dünyadan elini çek, ilgini kes, gir Allah'ın evine;

“Yâ Rabbi! İşte senin kulun olarak senin evine geldim ben.” de ve orada ibadetinle taatin ile meŐul ol.

Ne olacak?

Nasıl olsa bir gün seni de beni de buradan ayıracaklar.

İster gitmeyeceğim diye dayat bakalım dayanabilirsen?

«الْمَعْرُوفُ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ، وَهُوَ يَدْفَعُ

مَصَارِعَ السُّوءِ. أَبُو الشَّيْخِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ.»

el-Ma'rûfû bâbün min ebvâbi'l-cenneti ve hüve yedfeu mesâria's-sûi.

Fakat bakınız Şurada bir Şey var, aklıma geldi. Medine-i Münevvere'de Hz İbn Abbas'ın olduğu bir devirde [olan bir hadise.]

Hız İbn Abbas itikâfa girmiş. O itikafta. İtikâfta olduğu zaman da iki kardeş birbiriyle

darılışmışlar. İki müslüman birbiriyle darılışmışlar. Şu bu aracı olmuşlar barıştıramamışlar bunları. Hz İbn Abbas'a bu ulaşmış. Hemen pabuçlarını kaptığıyla çıkıyor o adamla beraber.

Diyorlar ki;

“Sen mutekif değil misin nereye çıkıyorsun?

Mutekif değil misin nereye?

“Çıkıyorum, mutekifim fakat bunlara yapacağım hayır burada oturmamdan hayırlıdır.” diyor.

Müslümanların birbirine olan yardımının faziletini görüyor musunuz?

Müslüman kardeşleri barıştırmak için yapılan hareketler Allah evindeki misafirlikten daha alâ, üstün oluyor. Bugün müslüman kardeşleri birbirinden ayırmak için yapılıyor bütün davalar. Ne kadar tersine bir ters hareket yani. O günkü insanlar birbirlerini birbirlerine bağlamak için çalışırlarken, bugünkü insanlar da birbirlerinden ayrılmak [için çalışıyor;] “Ben varım, başkası yok!” diyor.

Canım öyle şey mi olur yahu?

Mâruf, hayırlar.

Hayırlar, hayırlar denince her şey içine girer, yalnız para vermek değil. İşte bak, Hz İbn Abbas'ın da oradan onları barıştırmak için yaptığı o hareket o da mâruftur, o da bir hayırdır.

Bunların hangisi olursa olsun;

Bâbün min ebvâbi'l-cenneti. “Hayırlar cennet kapılarından birer kapıdır.”

Cennetin sekiz kapısı var ya. O sekiz kapı senin benim için. Kapısının hududu yok. Cennetin kendisi ne kadar genişse, kapıları da o kadar geniştir onun.

“Binâenaleyh mâruf da cennetin kapılarından bir kapıdır.” *Ve hüve yedfe'um mesâria's-sûi.* “Bununla beraber ne kadar başa gelecek tehlikeler, felaketler, engeller, müşkilatlar, zorluklar varsa onlardan da sahibini kurtarır.”

Mâruflar yani hayırlar insanların başına gelecek felaketlere de engel olurlar, mani olurlar. Başa felaketin gelmesine mani olur. Çünkü yukarıdan bela iner, aşağıdan da hayır yukarıya çıkar. Çıkan hayır gelecek belaya der ki;

“Dur dur dur! Dur, inme aşağıya. O adamın üstüne inme çünkü o adam bu gibi hayır-

ları işledi.” der, Belaları bu suretle karşılar iyilikler.

Hangi [iyiliği söyleyeyim?]

İyiliğin sayısı yok ki söyleyeyim yani.

İşte iki kardeşi barıştırmak için yapılan hareket de iyiliklerin en başında geliyor.

«الْمَعْرُوفُ مَعْرُوفٌ كَأَسْمِهِ، وَأَهْلُ الْمَعْرُوفِ فِي
الدُّنْيَا أَهْلُ الْمَعْرُوفِ فِي الْآخِرَةِ. ابْنُ النَّجَّارِ، عَنِ
ابْنِ شَهَابٍ مُرْسَلًا.»

*el-Ma'rûfû ma'rûfün ke'smihi ve ehlü'l-
ma'rûfi fi'd-dünyâ ehlü'l-ma'rûfi fi'l-âhirati.*

el-Ma'rûfû ma'rûfün. “Hayırlar bellidir.”
diyor. *Ke'smihiî.* “Nasıl kendi ismin belli ise
hayırların.” *Ve ehlü'l-ma'rûfi fi'd-dünyâ.*
“Binâenaleyh dünyada hayır sahipleri bellidir,
filan adam hayır sahibidir.”

Mesela camilere bir sadaka [yapılacak ol-
sa;] “Filan kişiye gidin.” diyorlar.

Niçin?

O adam çevirmiyor gideni, veriyor bir
şey. Belli, tanınmış. O tanınmış insanları;

“Yahu bıktık be, bu kadar da olur mu ya? Yok!” [demiyor] veriyor, bıkmıyor. “Veriyor Allah!” diyor, “Ben de vereyim.” diyor.

“Nasıl böyle dünyada onlar tanınmışlarsa.” *Ehlü'l-ma'rûfi fi'l-âhirati*. “Âhirette de öyle tanınacaktır bunlar.”

Yalnız şurada şarih güzel bir şey söylemiş; *Hâzihi'd-dünyâ netâyicü dârü'l-âhirati*. “Bu dünya âhiretin bir neticesidir.”

Dünya âhiretin bir neticesidir.

Li-ennehâ mahallü'l-cezâi. “Çünkü âhret cezaevidir.”

Âhret, burada ceza yok, görmüyor. Birçok kabahatler hep kapalı kalıyor. Görünmüyor burada fakat âhret cezaevidir.

Ve cezâu küllü insânin bi-hasebi amelihî. “Bütün insanların cezası amellerine göredir.”

Amelin neyse cezan da ona göre olacak.

Buyurmuşlar ki;

Küllü insânin. “Ne kadar insan varsa.” *Küllü insânin yuhşeru alâ mâ mâte*. “Nasıl öldüyse öyle haşrolunacak.” *Yuhşeru alâ mâ mâte*. “Ne hal üzerine öldüyse o hal üzerine haşrolunacak.”

İmanlı öldüyse imanlı olarak haşrolunacak, imansız öldüyse imansız Allah haşrede-

cek. Hayırlar üzerine öldüyse hayırlarla haşrolunacak.

c. Cahillerin Ruhü

Onun için hukemanın şimdi buna bir izahı;

Ve kâle enne'l-ervâha'l-câhiliyye.

Şimdi asıl iş burada.

“Cahillerin ruhu.”

Şimdi biz cahil diyerekten, mektep medrese görmemiş, okumasını yazmasını bilmeyen adama cahil diyoruz, burada aldanıyoruz. Burada aldanıyoruz! Eğer öyleyse Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ve onun ashabının da cahil olması lazım. Çünkü o da okumamış, zamanındaki, zaman-ı saadetteki sahabelerden de okuyanlar pek nadir. Okuyanlar pek nadir, hepsi ümmî o zamanın insanları. O zaman da yetişen insanların ekserisi de böyle. Okuyan az, okutucu da az.

Köylerde, dağlarda bayırlarda hayvancılıkla vakit geçiren insanlar nerede bulacaklar da okumayı öğrenecekler?

Bugünkü gibi böyle mükemmel mektepler, medreseler filan bir şey de yok ortada. Eğer bunlar muhakkak okumaktan âciz kaldık-

larından dolayı cahil iseler vay halimize! Bu çok yanlış!

Onların bakınız, onların kıdemine, onların ayağının tozuna yetişecek bugün evliyâ bile bulamazsınız. Bugünkü en büyük evliyâ, Kutub diyorlar, Kutbü'l-Kutub diyorlar, Gavs diyorlar, diyorlar işte ne derlerse desinler. Bugünün en büyük evliyası o günün hiç okumak yazmak bilmeyen [insanların seviyesine ulaşamaz.]

Veysel Karani işte! Çoban! Onun ayağının tozu bile olamaz arkadaş! Bırak başka şeyi! Bırak başka şeyi!

Binâenaleyh cahil, Allah'ı tanımayan insandır. Bugünkü işte bilgiler, fenler çok. Aya da git güneşe de git nereye gidersen git. Bu bilgi değil, bu sanat terakkisidir. Sanat terakkisi ile, tecrübelerle birçok maddeler bulunuyor, eh insanları götürecek vasıtalar halloluyor. İşte tayyaresini yapıyorlar, füzelerini yapıyorlar, şunları bunları...

Bunlar fennin iktizası. İlim Allah'ı bilmektir. Bu Allah'ı bilmek şeysinden [ilminden] mahrum olan insan, bütün gökyüzünün ilimlerine vâkîf olsa, yeryüzünün ilimlerine vâkîf olsa, yine cahildir yine cahil. Çünkü insanın

hilkatinden murat, yaratılışından murat ancak Allah'ı bilmek için yaratmıştır Allah insanı. İnsanı göklere gitsin, şuralara gitsin buralara gitsin diye değil de, mülkünü Allah gösteriyor bize.

Şu mülk, bak!

Görüyoruz işte dağdan taştan ibaret, yeri göğü olan, ayı yıldızı olan bir âlem.

E hiç aklımız yok mudur ki, diyemeyiz mi ki yahu bunları kim yaptı?

Gayet güzel bir levha getirdiler önünüze, baktınız hayran oldunuz. Resim, şekil, ne olursa olsun.

“Yahu kim yapmış bunu?” demez mi insan?

“Kimin bu eser?”

“Hayran oldum.”

Soruyoruz.

Filanın yahu!

Allah Allah, maşaallah bârekallah!

Bir memlekete gittiniz, gayet güzel bakıyorsunuz bir eser.

Kimin bu?

“Filan devrinin zamanındaki filan adamın eseri.” diyor.

Maşallah!

E sen bu mülkün içerisinde akşam sabah,
yerine göğüne bakıyorsun da demiyor musun
ki kimindir burası?

Bırak yerini göğünü, kendine bak yeter
sana!

Onun için;

Men arafa nefsehû fe-kad arafa rabbehû.

“Kim ki nefisini biliyor Allah'ı ancak o zaman
biliyor.”

Nefisini bilmedikçe Allah'ı bilmek mümkün
değil. Nefsinin bilinmesi de kolay bir şey değil
ki!

Bil bakalım nefisini!

İşte etten, kemikten, deriden ibaret bir
şey.

Etten, kemikten, deriden ibaret bir şey-
sen, sen öldüğün vakitte bak mezarda atıyor-
lar bizi mezarın içerisine. Orada oluyoruz top-
rak.

Eğer insanlık buysa vay halimize!

Fakat bu etin kemiğin içerisine Allah bir
can koymuş ki, asıl insanlık o canın içerisinde.
Senin kıymetin etinde, kemiğinde [değil.] Et
de kemik de her hayvanda var o. Asıl o etin
içine gömülmüş candadır itibar.

Binâenaleyh sen o canı beslemeye bak. O candan can almaya bak. O canın sahibi de Allah.

«الْمَعْرُوفُ كُلُّهُ صَدَقَةٌ، وَإِنَّ آخِرَ مَا تَعَلَّقَ بِهِ أَهْلُ
الْجَاهِلِيَّةِ مِنْ كَلَامِ النُّبُوَّةِ: إِذَا لَمْ تَسْتَحِي، فَاصْنَعْ مَا
شِئْتَ. حم، وَالرُّوْيَانِيُّ، خط، ض، عَنْ حُذَيْفَةَ.»

el-Ma'rûfu küllühû sadekatün ve inne âhira mâ tealleka bihi ehlü'l-câhiliyyeti min kelâmi'n-nübüvveti: izâ lem testehyi fa'sna' mâ şî'te.

el-Ma'rûfu. “Hayırları işlemek.” *Küllühû sadekatün.* “Hepsi sadakadan ibarettir.”

Yani mutlaka para vermek suretiyle bir sadaka verildi ya. Bu değil. Her yapılan hayır, ne gibi hayır olursa olsun, hepsi sadakaya aittir.

Mesela çalışıyorsunuz bir hayır cemiyetinde. O sizin çalışmanız da sadaka olarak defterinize geçiyor.

Ve inne âhira mâ tealleka bihi ehlü'l-câhiliyyeti min kelâmi'n-nübüvveti. “Ta Âdem *aleyhisselam*'dan itibaren nübüvvetin sonu olan Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve*

sellem'e kadar gelen bütün ehl-i cahiliyet hal-lerinde buyurulmuş ki.”

İzâ lem testehyi fa'sna' mâ şî'te.

Ne kadar canlı bir söz bu! Ne kadar üzerinde durulması gereken değerli bir söz bu! Bugünkü insan insanlık kılığından çıkmış, neye benziyor bilmem artık. Neye benziyor bilmem artık, nasıl tasvir ederseniz öyle tasvir ediniz. O hali kendisine de şiar ediniyor, “En iyi hayat benim hayatım.” diyor.

Fakat diyor ki Peygamber Efendimiz;

İzâ lem testehyi. “Utanmıyorsun madem ki.” *Fa'sna' mâ şî'te.* “Neler varsa yapılacak hepsini yap!”

Utanmak madem ki yok, soyunmuşsun dökünmüşsün, utanmıyorsun. Ne varsa yapılması lazım gelen hepsini yap. Korkma artık, kaçma! Madem ki utanç yok ne istersen yap.

Bu ta ilk insan olan Âdem *aleyhisselam*'ın devrinde bu âna kadar gelen peygamber sözlerinden bir sözdür.

Hız. Huzeyfe'den rivayet bu.

Sadakaya sadaka denmesinin sebebi, insan tasdik ediyor ki bunun mükafatını Allah verecek. Tasdikinden dolayı sadaka demişler buna. Tasdik ediyor.

Tasdiku'l-vâris bi-nef'i't-tâ'ati. “Yapılan taatlerin mükafatı olan sevapları tasdikinden dolayı, o hareketlerin hepsi sadaka oluyor, âhirette karşısına çıkacak.

«الْمَقْتُولُ دُونَ مَالِهِ شَهِيدٌ، وَالْمَقْتُولُ دُونَ أَهْلِهِ

شَهِيدٌ، وَالْمَقْتُولُ دُونَ نَفْسِهِ شَهِيدٌ. طَب، عَنِ ابْنِ

عَبَّاسٍ»

el-Maktûlü dûne mâlihi şehîdün ve'l-maktûlü dûne ehlihi şehîdün ve'l-maktûlü dûne nefsihi şehîdün.

Bunu da güzel dinleyiniz.

el-Maktûlü dûne mâlihî.

Bak şimdi, demin dedik ya, şeriatte şu senin bu benim. Geldi birisi yolumuzu kesti;

“Çıkar paraları!” diyor.

Al kardeşim al.

Daha var mı?

İşte saatini de çıkar, işte şunu da ver şunu da ver.

Sayıyor, eh al. Kuzu gibi.

Öyle şey yok! Aptallık derler buna.

Herif bugün treni soyuyor, tayyareyi soyuyor, vapuru soyuyor, kafileyi soyuyor, her-

kes kuzu gibi al diyor, yağıyor oraya dünyanın eşyasını;

“Hıı! Kımıldamayın!” diyor, “Kafanızı da arkanıza çevirin!” diyor, alıyor eşyaları defolup gidiyor.

el-Maktûlü dâne mâlihi şehîdün. “Malını vermemek için ölürse şehit olur.”

Şehitlik yalnız cephede gavura karşı silah atarken şehit olmak değil ki! Şehitliğin çeşidi çok. Lohusalar da ölürse onlar da şehit oluyor. Hastalıkların çeşitleri var. Onlar karın hastalıkları filan, veba hastalıklarından filan ölenler de, onlar da şehit sayılıyor. Yıkıntıların altında kalanlar, sellerde boğulanlar filan bunlar da şehit sayılıyor. Hükmen şehittirler.

Şimdi bu da malını vermemek için herifi dövüyor,

“Niçin ben bunu sana vereceğim? Bunu sen kazanmadın ya?”

Döverken, “Öldürürüz seni!” diyorlar.

“Ben de sizi öldürürüm!” diyeceksin, dövüşeceksin.

Dövüşürken ölürsen şehit olursun.

Ve'l-maktûlü dâne ehlihi şehîdün. “Gelmişler ehlini elinden almak istiyorlar.”

Hanımını elinden almak istiyor, “Ver bunu bize!” diyorlar.

“Ya böyle şey mi olur? O benim hanımım be?”

“Yok canım, burası dağbaşı. Burada senin hükmün olmaz!” diyor.

Vereceksin vermeyeceksin, ölürsün orada şehit gider. “Al!” diye vermek olmaz öyle.

Ve'l-maktûlü dûne nefsihi şehîdün. Gelmişler bu sefer seni şöyle yapmak, böyle yapmak istiyorlar. Sen de uğraşıyorsun onlara teslim olmamak için. Orada da ölüyor insan. Orada da şehit olur, pisi pisine gitmez insan, şehit olaraktan gider.

«الْمُقْسِطُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ عَنِ
يَمِينِ الرَّحْمَنِ، وَكَلَّتَا يَدَيْهِ يَمِينٌ، الْمُقْسِطُونَ عَلَىٰ
أَهْلِيهِمْ وَأَوْلَادِهِمْ وَمَا وُلُّوا. م، حب، عَنِ ابْنِ عَمْرٍو.»

*el-Muksitûne yevme'l-kıyâmeti alâ
menâbira min nûrin an yemîni'r-rahmâni ve
kiltâ yedeyhi yemînün el-muksitûne alâ
ehlîhim ve evlâdihim ve mâ vüllû.*

Muksitûn, âyette;

d. Adaletle Hareket Eden İnsanları Allah Sever

*Innallahe yuhibbu'l-muksitîn*¹ var ya.

“Âdil insanlar, adaletle hareket eden insanları Allah [sever.]”

el-Muksitûne. Adalet eden; gerek kendin de, evin de, çoluğun da çocuğun da, komşun da, bütün hareketinde adaletle hareket eden insanlar âdil insanlar oluyorlar ki;

Alâ menâbira min nûrin an yemîni'r-rahmâni. “Bunlar yarın Cenab-ı Hakk’ın huzurunda nurdan minberler üzerine oturtulacaklar.”

Onun için evlatlarımızla, bizim evlatlarımızla ilgilenmemizin lüzumundan bahsediyor.

Mesela eski zamanda insanlar evlatlarını öldürürlermiş, hele kız evlatlarını. Geçen anlatmıştım zannedersen.

Oradaki kabileler birbirlerine mütemadiyen taarruz ederler, hangi kabile hangi kabileyi basarsa, baskın eden kabile diğer bastığı kabilenin karısını kızını, çoluğunu çocuğunu, hayvanatını esir olarahtan getirir memleketine. Esiri olur onların. Sonra aralarında, işte muharebe yani bir nevi muharebe. Esir olduk-

1

tan sonra kadınları da yok ya, isterseniz istediğiniz erkekle evlenebilirsiniz diyor. Bak benimle erkek çocuklarım var, beğendiklerini kendi evlatlarına alıyorlar.

Şimdi o aldığı kabileden, adamın kızı kıymetli imiş tabi. Barışmışlar, demişler;

“Al evladını.”

Kız demiş ki;

“Ben evlendim artık, çoluk çocuk sahibi de oldum. Artık babamın evine gitmeye çekinirim, gelemem.” demiş.

Babasının çok ağırına gitmiş, nasıl oluyorsa yemin etmiş;

“Bundan sonra kız evladım olursa hepsini diri diri keseceğim.” demiş.

Eh o zaman çok evlenirlermiş, çok da çocuk sahibi olurlarmış. Kızlar böyle büyüdü mü, azıcık kemale geldi mi mezarı kazar, diri olarak onun katar mezarın içerisine, atar toprağı üzerine. Diri diri onları orada öldürürmüş.

Eski zamanın, Müslümanlıktan evvelki devrin insanların cahiliyet âdetleri.

Bu kabilenin bu kötü huyu diğer kabilelere de sirayet etmiş, herkes kızlara karşı bir düşman olmuş. Böyle bir kötülük, bir cahiliyet yapıyor.

Müslümanlık da tabi bunu men etti, yasak etti.

Ondan sonra Müslümanlık çok büyük devlettir. Yani hıristiyanlar bugün, hıristiyanlar müslümanların ayaklarının tûrabıdırlar. Öpsünler ayaklarını da.

Bir arkadaş Bursa'da iken öğretmen olmak dolayısıyla Hollanda'ya gitmiş. Bayramı orada geçirmişler. Hollandalılar bir kilise vermişler kendilerine. Kiliseden sıraları kaldırmışlar, battaniyelerini yaymışlar bayram namazını kılmışlar.

Bu efendi de hatipliğini yapmış, demiş ki; “Yahu biz hıristiyan bir memlekette bayram namazını kılıyoruz. Tekbirleri canlı getirin!” demiş.

Hristiyanlar da toplanmışlar, bu müslümanlar nasıl namaz kılacaklar diye seyrediyorlar.

O hatip böyle onlara deyince onlar da Alahu ekber tekbirlerini veriverince, kilise başlamış çın çın ötmeye.

Güzel bir konuşma yapmış, demiş ki; “Bugünkü dünyanın şu bozuk devrine karşı işte bütün din sahiplerinin el ele verip buna karşı durması lazım gelir!” diye konuşmasını

yapmış. Konuşmasının arkasından papaz da söz istemiş;

“Bana da müsaade et, ben de konuşayım.” demiş.

Buyur demişler papaza da. Papaz da demiş ki;

“Bizim size canımız feda olsun. Eğer siz müslümanlar dünya yüzüne gelmeseydiniz bizim amanız berbat idi. Çünkü katolikler kiliseye gelmezsen diri diri yakıyor adamı. ‘Ne için kiliseye gelmedin?’ diyerekten çeşitli işkencelerle Hıristiyanlığın şeysi altında zebun bir haldeydik. Siz geldiniz de elhamdülillah bizi o şeylerin elinden kurtardınız. Biz size medyûn ü şükranız.” diye söze başlamış papaz.

Çünkü Müslümanlık hakikaten hıristiyanlığı da kurtarmıştır onun zulmünden. Eğer İslamiyet gelmeseydi bugün protestanlık işte katoliklere oldukça şey çekmiş bir içlerinden ayrılmış. İslâm sebebiyle ayrılabilirdi ama. İslâm gelmeseydi ayrılamazdı, ayırmazlardı.

Maşallah zamanın gençleri içerisinde güzel konuşanlar var. Cumayı da Bursa'da kıldık mâlum. Güzel bir vâiz var, konuşuyor. Hoşu-

ma gitti konuşması. Çok genç bir efendi. Dedi ki;

“İnsanın, insanların bugün suya ve havaya olan ihtiyaçlarından daha fazla ihtiyaçları Allah'adır.” dedi.

Bu hepimizin herkesin bildiği bir şeydir yani. İnsanların suya ve havaya olan ihtiyaçlarından daha fazla ihtiyaçları Allah'adır.

Şu cereyan biliyorsunuz ki şu tel vasıtasıyla geliyor, bak yanıyor orada. Oradan kesilirken lambanın sönmesi bir oluyor. Allah'tan ayrıldığı dakikada ölüm geliyor insana.

Ölümün birisi cesede gelir birisi de cana gelir. Cesede gelen ölüm ne zaman gelirse gelir, onun vakt-i muayyeni var. Fakat ruha gelen ölüm çok fenadır. Ruhsuz olan insan keşke ölse de kurtulsa bu dünyadan.

Onun için bu *muksitûn*. “Adaletle icray-ı hareket eden anne ve babalar.”

Bu evlat senin, bak o öteki adam öldürüyordu. Öldürdüğünden dolayı yarın kıyamet gününde soracak Allah onlara;

“Sen bu evladını niçin öldürdün?” diyecek.

“Ağrıma gitti de onun için öldürdüm.” diyecek.

Bize sorarsa yarın, “Sen bu evlâdı niye öldürdün?

“Öldürmedim yâ Rabbi!”

Ama dinsiz bak! Dinden imandan haberi yok?

Dinden imandan haberi olmayan insan, cahiliyet dedi ya. Dinden imandan haberi olmayan insan cahil bir insandır. Cahil olunca, *küllü insânin yuhşeru alâ mâ mâte*. “Nasıl öldüyse öyle haşrolacak.”

Binâenaleyh cahil olarak öldüğü için cahiller meyanında haşrolunacak. Cahiller meyanında haşrolununca en elim azap cahillerin üzerinde olacak. Firavunlar, şettatlar, nemrutlar cahil insanlar mıydı?Devirlerinin bilgin insanları idi. Devirlerinin en bilgin insanları idi fakat insanlar üzerinde olan tasallutlarından ve imansızlıklarından naşı cehennemın en çukuruna düşecek bedbaht insanlardır. Ama o zaman da da çok yaşamışlar. Bugün ehramlar da işte Mısır’da herkesin gözü önünde. Fakat insanları köle yerine kullanmış. O kadar insanları kim bilir ne ezalarla, ne cefalarla [çalıştırmış.] Bugünkü vesait yok ki taşısın o taşları, o toprakları. Hep insanların sırtında taşıtmış.

O büyük, gezmekle bitmeyen harikaları meydana getirmiş ama o insan yapmış.

Yazık değil mi o insana?

O Allah'ın varlığı olan, yaratışı olan, ki insandan Allah'a gidiyorsun. Bakarsın şu insana, ona hayran olur insan.

Niçin?

Yapıcısı ne güzel yapmış bak. Yapıcısı ne güzel yapmış, neresine bakarsan bak insanı böyle cezbeder kendisine. O cazibe insanı Allah'a götürür. Ne kadar güzel bir cazibe! Kim yapabilir böyle bir insanı? O annenin rahminde kapkaranlık bir yer, kimsenin oraya tasarrufu yok. Fakat Allahu *celle ve alâ* o ufak suda ne kadar güzel bir mahluku meydana getiriyor. Meydana geldikten sonra bakıyorsun ki dünyaya hakim, yere hakim, göğe hakim. Bir büyük saltanat, âlâ-i cennet, cemelullah gibi nimetlere mazhar.

Onun için bu adaletle evlatlarına da sahip olan anne babalar yarın rûz u kıyamette de bu nurdan minberler üzerinde izal u ikrar edecekler. Şimdi bunu da dinleyin. Camii Kebîr'in hatibi, Bursa'daki Camii Kebîr'in hatibi hutbesini sırf buna hasretti, zina hakkında. Bugünkü dersimiz zina hakkındadır dedi, zinaya müeal-

lik bilgilerini verdi cemaate. Tabi bugünkü insanın hiç işine gelmeyen bir şekilde. Çünkü bugünkü insan ancak nefsinin insanı, nefsinin kölesi. Dinini bırakmış, imanını bırakmış, nefsi şehveti nasıl arzu ediyorsa öyle yaşamak istiyor. Şimdi zina denince bunu da tabi insan bir teeddüp ediyor söylemeye. Gayrimeşru bir hareket. Buna ihtisar etmek, cesaret yapmak ve buna doğru gidiş hareketleri, bak teşbihe bak!

Ke-âbidi vesen. "Putu tapan insan gibidir."

Abid-i vesen. *Vesen*, put; *âbid*, ibadet eden. Putu ibadet eden insanın hali neyse, zinaya giden insanların da hali budur. Müslüman nasıl olur da zina eder?Yapar mı müslüman böyle bir şey, tasavvur eder mi? Aklına bile gelmez insanın.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

